

[Statsministeren]

Socialministeriet har fulgt denne opfordring og har afholdt en række møder med de implicerede ministerier og med indvandrerne egne organisationer. Dette samarbejde må vi intensivere, idet vi ikke mindst finder det vigtigt at udbygge dialogen, samtalen, med indvandrerne egne organisationer.

Indtil stoppet i 1973 for nyttilvandring af udenlandsk arbejdskraft var tilpasningsproblemerne i overvejende grad samlet omkring arbejdsmarkedet, og det er fortsat her, de mest kontante problemer ligger. Groft taget kan situationen karakteriseres således, at mens vi nøje er opmærksomme på at give den udenlandske arbejdskraft de samme formelle rettigheder som danske statsborgere, er det ofte svært at hævde denne ligestilling i praksis, bl. a. fordi udlændinge sprogligt og på anden måde er svagere stillet.

Ligestillingen med hensyn til løn- og arbejdsvilkår søges i praksis gennemført ved et krav om, at udenlandske arbejdstageres vilkår under de første 2 års ophold i landet skal være overenskomstmæssige. Det er endvidere et krav, at de udenlandske arbejdstagere i denne periode er medlemmer af en arbejdsløshedskasse.

Uddannelsessiden er også overordentlig vigtig. De udenlandske arbejdstagere har adgang til arbejdsmarkedsuddannelserne på lige fod med danske. Men uanset de nævnte bestræbelser for at opnå en ligestilling må vi konstatere, at ledighedsprocenten for udenlandske statsborgere gennemgående er betydelig højere end for danske. Arbejdsministeriet vil derfor foranledige, at arbejdsformidlingens indsats over for udenlandske arbejdstagere søges forstærket. Tilsvarende vil indsatsen med hensyn til arbejdsmarkedsuddannelserne blive forstærket for denne gruppes vedkommende.

Også hvad angår arbejdsløshedsforsikringen, er de udenlandske arbejdstagere stillet som danske. Det har været kritiseret, at der i visse tilfælde har været stillet krav om dansk kundskaber som betingelse for ret til arbejdsløshedsunderstøttelse. Jeg må imidlertid understrege, at dette er et udslag af det almindelige princip om, at hvis man vil bevare retten til dagpenge, må man udnytte de foreliggende muligheder for at øge chancerne for at få beskæftigelse. Der er altså ikke tale om diskrimination, som det undertiden har været hævdet. Det, man derimod kunne sætte

spørgsmålstegn ved, er, om der har været gjort nok for at give de udenlandske arbejdstagere hensigtsmæssige tilbud om undervisning i dansk. Det er et område, hvor der vil blive sat ekstra ind i den kommende tid. Det må være sådan, at personer, der ønsker tilknytning til det danske arbejdsmarked, behersker sproget, i hvert fald i en sådan grad, at de kan forstå instrukser vedrørende arbejdet; dette gælder ikke mindst instrukser vedrørende sikkerheden på arbejdspladsen.

Netop hvad angår sikkerheden på arbejdspladsen, var det for nogle år siden sådan, at de udenlandske arbejdstagere havde en betydelig overvægt i ulykkesstatistikken. Denne forskel i forhold til danske arbejdere er ikke længere udtalt. De bestræbelser, der fra arbejdstilsynets side har været udfoldet specielt på dette område med sigte på udenlandske arbejdstagere, vil også blive udbygget.

Som en sammenfattende bemærkning vedrørende forholdene for udenlandske arbejdstagere på det danske arbejdsmarked mener jeg, at vi både kan og skal forstærke indsatsen på en række områder, således at den formelle ligestilling, de udenlandske arbejdere for længst har opnået, i videst mulig udstrækning også bliver reel.

Siden stoppet i 1973 for nyttilvandring af udenlandske arbejdstagere er efterhånden andre problemer for indvandrere kommet i forgrunden end dem, der snævert vedrører arbejdsmarkedet. Det drejer sig om den videre sociale tilpasning af indvandrerfamilierne. Også her er der nogle problemer, der i særlig grad trænger sig på. Helt afgørende er det, hvordan vi gennem vort skolesystem formår at give indvandrerbørn en god start på tilværelsen.

Den 1. september 1979 var der i folkeskolen ca. 7.000 fremmedsprogede elever, og de spredte sig over et meget, meget stort antal sprog. I medfør af folkeskoleloven er der fastsat særlige regler om undervisningen af denne elevgruppe. Der er desuden udsendt en vejledning til kommunerne om undervisning af fremmedsprogede elever. Reglerne og vejledningen bygger på de erfaringer, man indtil 1976 havde gjort, dels i udlandet, dels herhjemme.

De nugældende bestemmelser indfører særlige modtagelsesklasser. Undervisningen i modtagelsesklassen omfatter både dansk sprog og danske samfundsforhold. Endvidere